

AMSTERDAMS INSTITUUT VOOR ARBEIDSTUDIES (AIAS)

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

ALLOCHTONEN IN DE ZORGSECTOR 2004

Onderzoek op basis van de Zorgloonwijzer

in opdracht van de ABVAKABO FNV

Kea Tijdens, AIAS, Universiteit van Amsterdam, K.G.Tijdens@uva.nl

Plantage Muidergracht 4, 1018 TV Amsterdam, www.uva.nl/aias

3 december 2004

ALLOCHTONEN IN DE ZORGSECTOR

Voor dit rapport is gebruikt gemaakt van de gegevens uit de Zorgloonwijzer-enquête. De Zorgloonwijzer bestaat uit een website www.zorgloonwijzer.nl met een salarischek en een enquête. Het project maakt deel uit van het Loonwijzer project met een salarischek voor de lonen van ruim 160 beroepen toegespitst op de situatie van de bezoeker, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog veel andere informatie. De auteurs zijn betrokken bij de ontwikkeling van de enquête. In dit rapport gebruiken we de gegevens van 16 december 2003 tot 16 oktober 2004. In totaal hebben 26.281 werknemers deze enquête ingevuld, waarvan er 2.338 in de zorgsector werken.

Op grond van de Zorgloonwijzer kunnen we verschillen tussen allochtone en autochtone werknemers onderzoeken. Allochtone werknemers zijn hier gedefinieerd als werknemers waarvan de moeder niet in Nederland is geboren. We onderscheiden vier groepen, namelijk werknemers uit West-Europa, uit het Caribische gebied, uit Turkije, Marokko en een voormalig Oost-Europees land, en uit andere gebieden.

Ruim negen op de tien werknemers in de Zorgloonwijzer zijn van Nederlandse afkomst (92%). 2,3% is van West-Europese afkomst en 1,7% uit het Caribische gebied. 0,9% is van Turks-Marokaanse afkomst. De resterende groep van 3% is van een andere afkomst. Omdat het hier om kleine aantallen gaat, moeten we voorzichtig zijn met de uitkomsten. (zie bijlage voor de precieze cijfers).

ALLOCHTONEN NAAR BEROEP

We vergelijken de groepen werknemers naar een aantal kenmerken. Als eerste onderzoeken we in welke beroepen ze werken, waarbij we een vijftal beroepsgroepen in de zorgsector onderscheiden. In de tabel is te zien dat allochtonen relatief vaker in een administratief beroep dan in een verzorgend of verpleegkundig beroep werken. Vooral onder de gezinsverzorgenden en alfhulp zijn bijna alle werknemers autochtoon.

	zorgberoep					Total
	1 gezinsverz orgende thuiszorg, alfahulp	2 verzorgende	3 verpleegku ndige	4 analist, laborant, assistent	5 administratief medewerker/se cretaresse in zorgsector	
Nederlands	98.4%	96.0%	93.3%	92.9%	87.7%	92.9%
WestEuropa	1.6%	1.3%	2.1%	1.9%	3.1%	2.1%
Carribean		1.3%	1.1%	1.6%	3.8%	1.8%
Turk, Mar, EE		.3%	.5%		1.1%	.5%
Anders		1.0%	2.9%	3.5%	4.2%	2.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kijken we naar opleiding, dan zijn er onder de hoger opgeleiden meer allochtonen dan onder de lager opgeleiden. Dat is redelijk in lijn met het voorgaande, waarbij we relatief weinig allochtonen zagen in de beroepen waarvoor een aantal jaren beroepsopleiding volstaat.

		educati4 education in 4 categories				Total
		1 BO/VBO	2 MAVO/3 jaar AVO	3 MBO, HAVO, VWO	4 HBO, WO	
	Nederlands	94.5%	93.5%	92.5%	90.8%	92.0%
	WestEuropa		.6%	1.5%	3.9%	2.3%
	Caribbean	1.6%	3.2%	2.0%	1.0%	1.7%
	Turk, Mar, EE			1.2%	.9%	.9%
	Anders	3.9%	2.6%	2.8%	3.4%	3.1%
Total		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Als we onderzoeken of er verschillen zijn naar arbeidsduur, dan is in de tabel te zien dat allochtonen vaker voltijds werken, voorzover het om mensen uit West-Europa gaat. Aan de andere kant is er een groep Turks/Marokkaans/Oost-Europese werknemers die vaker in kleine deeltijdbanen werken. Overigens zijn de verschillen naar arbeidsduur niet groot tussen de groepen.

		arbeidsuren						Total
		1 <=12 u	2 12-19	3 20-24	4 25-29	5 30-34	6 >= 35 u	
	Nederlands	93.8%	94.8%	93.5%	95.7%	92.4%	90.0%	92.1%
	WestEuropa	1.0%	2.9%	1.4%	.5%	1.6%	3.4%	2.3%
	Caribbean	2.1%		1.0%	1.0%	2.1%	1.9%	1.6%
	Turk, Mar, EE	3.1%	.6%	1.4%	1.0%	.6%	.8%	.9%
	Anders		1.7%	2.7%	1.9%	3.3%	3.9%	3.1%
Total		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kijkend naar bedrijfsgrootte en naar andere bedrijfskenmerken, er weinig verschillen zijn tussen autochtonen en allochtonen. Er is weinig verschil naar bedrijfsgrootte of naar groei van de werkgelegenheid in het bedrijf. Ook komen conflicten op de afdeling evenveel voor bij de groepen. En er is ook geen verschil naar het bezettingsniveau op de afdeling.

Wel is er verschil naar arbeidscontract: alle groepen allochtonen hebben minder vaak een vast arbeidscontract, en dit geldt in grotere mate voor de Caribische werknemers en de Turks/Marokkaans/Oost-Europese werknemers dan voor de overige allochtonen groepen.

Gevraagd naar het belang om onder een CAO te vallen, zeggen de werknemers van Nederlandse afkomst en van Caribische afkomst vaker dat zijn dit belangrijker vinden. Daarentegen vinden de werknemers van West-Europese, Turks/Marokkaans/Oost-Europese en andere afkomst het minder belangrijk.

BIJLAGE*Tabel 1 Aantallen allochtonen in de Zorgloonwijzer 2004 (zorgsector)*

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Netherlands	2171	90.3	92.1	92.1
	2 WestEurope	54	2.2	2.3	94.4
	3 Carribean	39	1.6	1.7	96.0
	4 TM-EE	21	.9	.9	96.9
	5 Others	73	3.0	3.1	100.0
	Total	2358	98.0	100.0	
Missing	System	47	2.0		
Total		2405	100.0		

Bron: *Zorgloonwijzer2004, N=2405*